

Materiały i Sprawozdania
Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego
Tom XVIII
Rzeszów 1997

Joanna Podgórska-Czopek

Stała ekspozycja archeologiczna w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie

12 maja 1997 r. w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie otwarto stałą ekspozycję archeologiczną zatytułowaną „Kamień — brąz — żelazo. Archeologia Polski południowo-wschodniej”.

Na powierzchni 154 m² zaprezentowano najciekawsze zabytki archeologiczne ilustrujące okres od epoki kamienia po wczesne średniowiecze. Poza pojedynczymi zabytkami, które pochodzą ze zbiorów Muzeum w Jarosławiu i Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej, wszystkie eksponaty stanowią własność Muzeum w Rzeszowie, gdzie pozyskane zostały w wyniku wieloletnich badań wykopaliskowych prowadzonych przez rzeszowskich archeologów na terenie prawie stu miejscowości południowo-wschodniej Polski. Jest to łącznie około półtora tysiąca eksponatów.

Wystawa skierowana jest do szerokiego kręgu odbiorców, w tym również bardzo młodych. Właśnie z myślą o nich wykonana jest jedna strona ciągu ekspozycyjnego. Organizatorzy odeszli tu od tradycyjnej formy prezentacji zabytków archeologicznych, na rzecz rekonstrukcji, pozwalających zaprezentować zabytek w konkretnej sytuacji.

Tłem dla chaty neolitycznego rolnika, cmentarzyska z epoki brązu czy pracowni odlewniczej są barwne malowidła ściennie pełniące rolę uzupełniającą w stosunku do poszczególnych rekonstrukcji.

Drugą stroną ekspozycji stanowią gabloty prezentujące chronologicznie najcenniejsze eksponaty. Tę część uzupełniają plany, mapy, komentarze do poszczególnych okresów pradžiej oraz tablice chronologiczne.

W części odpowiadającej epoce kamienia na szczególną uwagę zasługują narzędzia krzemienne datowane na górny paleolit odkryte w Grodzisku Dolnym.

Sz szczególnie imponująco przedstawia się zbiór naczyń oraz narzędzi krzemiennych i kamiennych związanych z bardzo intensywnym osadnictwem neolitycznym tego regionu.

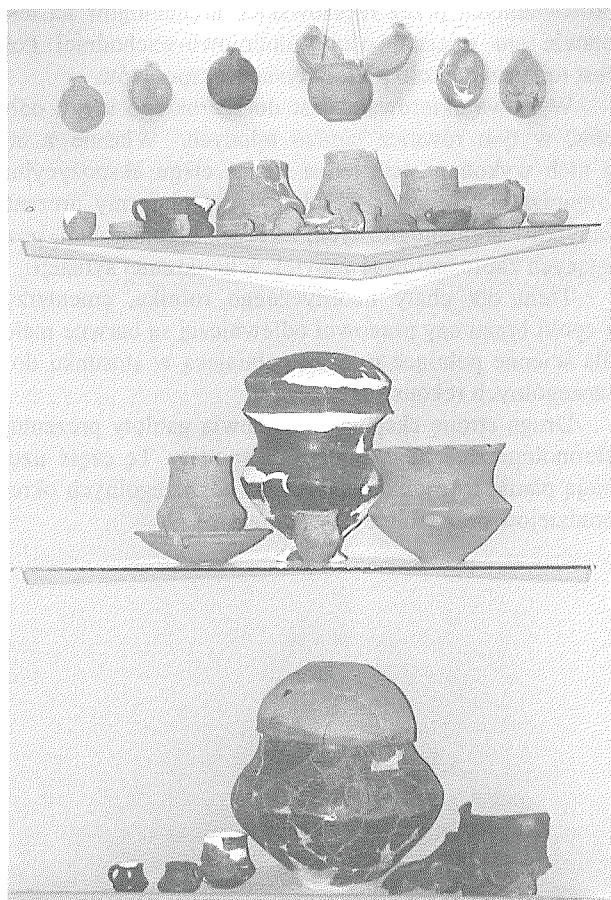
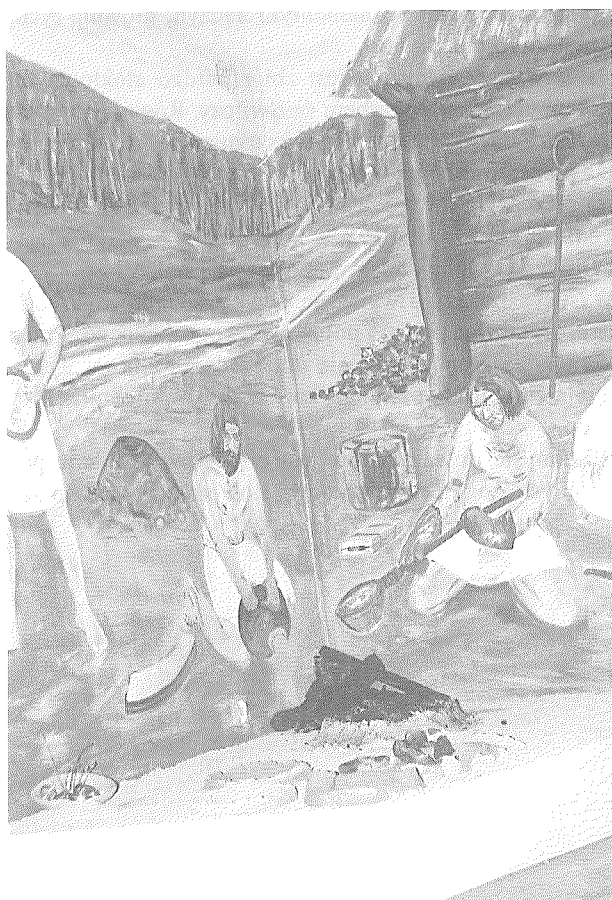
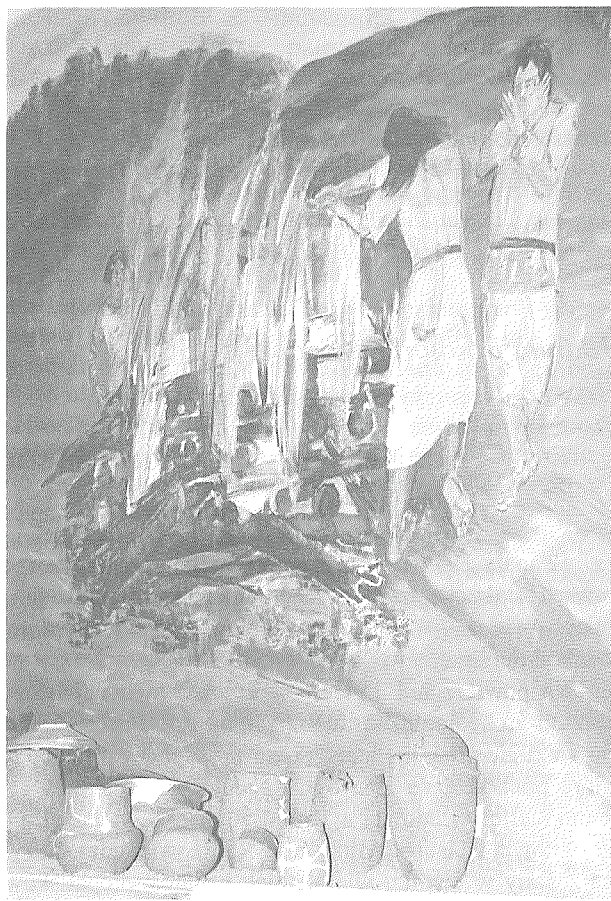
Epoka brązu to okres dominacji grupy tarnobrzeskiej. Prezentowane są liczne przedmioty, głównie ozdoby, stanowiące wyposażenie grobowe ludności tej grupy oraz luźne znaleziska brązowe (broń, narzędzia) i skarby. Uwagę zwraca różnorodność form i ornamentyki naczyń, głównie tych, które pełniły rolę popielnic.

Na V w. n.e. datowany jest zbiór bardzo efektownych ozdób i monet, zwany skarbem ze Świlczy. Również na tym stanowisku odkryto pracownię bursztyniarską, z której pochodzą prezentowane na wystawie paciorki.

Na szczególną uwagę zasługują zabytki związane z osadnictwem wczesnosłowiańskim w tym rejonie. Materiał z osady w Grodzisku Dolnym datowany jest na 1 poł. VI w.

Wystawa pokazuje wyraźnie pewną wyjątkowość tego obszaru, wynikającą z jego położenia geograficznego. Przez całe pradžie krzyżowały się tutaj różnorodne wpływy, szczególnie silne z południa, wschodu i południowego-wschodu.

W zamyśle organizatorów jest ciągle uzupełnianie poszczególnych fragmentów wystawy nowo odkrywanych zabytkami.

„Kamień — brąz — żelazo” — wystawa w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie (fragmenty ekspozycji)